

Ældres forbrug mest påvirket af prisstigninger

Ny statistik belyser, hvordan inflationen påvirker forbrugerne

Personer over 60 år har haft den største procentvise stigning i udgifter til forbrug som følge af prisstigninger gennem de sidste tre år, når det forudsættes, at husstandene i disse år har købt de samme varer og tjenester, som de købte i 2005. Det viser en ny statistik, der belyser, hvordan prisstigninger påvirker forskellige husstandstypers forbrugsudgift.

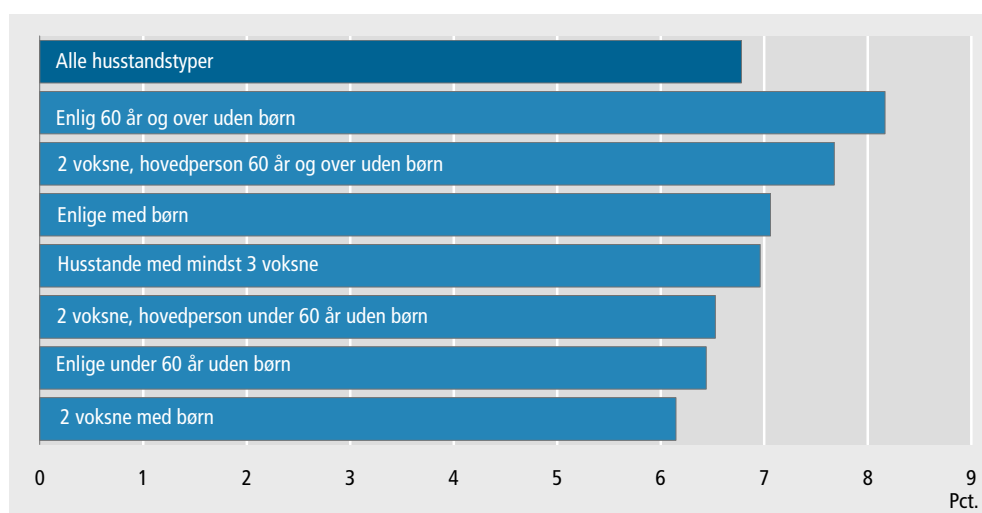
Forskel mellem beregnet forbrugsudgift og faktisk forbrug

Statistikken er beregnet ud fra oplysninger i forbrugsundersøgelsen om, hvad forbrugerne rent faktisk havde af udgifter til forbrug i 2005. Ved at kombinere disse oplysninger med tal for inflationen i årene 2005 til 2008 er det beregnet, hvad præcist det samme forbrug ville have kostet i årene 2006 til 2008. Tallene er således ikke et udtryk for det faktiske forbrug.

Siger ikke noget om effekten af indkomstændringer

Da statistikken er en ren prisfremskrivning af husstandenes faktiske forbrug i 2005, siger den således ikke noget om, i hvor høj grad den indkomstudvikling, som husstandene har haft i samme periode, kompenserer for de ændrede udgifter som følge af prisudviklingen. Opgørelsen viser alene, hvordan prisstigninger rammer forskellige husstandstyper forskelligt, fordi deres forbrug er sammensat forskelligt.

Procentvis ændring i forbrugsudgift som følge af prisændringer opdelt på husstandstyper. 2005-2008

Merudgift størst for enlige ældre

For en enlig person over 60 år betyder prisstigningerne en merudgift på 8,2 pct. i 2008 i forhold til den faktiske forbrugsudgift i 2005, mens det for et par, hvor minimum en af personerne er over 60 år, betyder en merudgift på 7,7 pct. Det svarer til, at disse husstande skulle bruge henholdsvis 13.027 kr. og 20.342 kr. mere på at købe de samme varer og tjenester i 2008, som de købte i 2005.

Ældre køber mindre elektronik

Ældre bruger relativt færre penge på elektronisk udstyr end resten af befolkningen. De senere års prisfald på elektronisk udstyr har derfor ikke haft den samme gunstige effekt på de ældres samlede forbrugsudgift, som den har haft for den øvrige befolkning. *Fritidsudstyr, underholdning og rejser*, hvor elektronisk udstyr indgår, er i gennemsnit blevet 2,0 pct. dyrere over de sidste tre år. For enlige ældre er det blevet 9,1 pct. dyrere at købe denne forbrugsgruppe, fordi de rejser relativt meget og rejser er steget relativt mere i pris. Modsat har enlige under 60 år uden børn oplevet, at denne forbrugsgruppe er blevet 1,8 pct. billigere at købe, idet de køber forholdsvis meget af den elektronik, der er blevet relativt billigere.

En børnefamilies 2005-forbrug er blevet 24.000 kr. dyrere de seneste tre år

I de sidste tre år er det blevet 6,8 pct. dyrere for en gennemsnitsfamilie at købe de tilsvarende varer og tjenester, som blev indkøbt i 2005. Det svarer til, at en gennemsnitlig husstand i 2008 skulle bruge 18.505 kr. mere på at købe de tilsvarende varer, som de indkøbte i 2005. Til sammenligning skulle en familie med to voksne og børn bruge 24.079 kr. mere på at købe deres 2005-forbrug.

Ændring i priser påvirker ændret forbrugsmønster

I forhold til det faktiske forbrug i 2006-2008 adskiller disse tal sig på mindst to måder. For det første er der ikke taget højde for, at mange forbrugere vælger at købe relativt mindre af varer og tjenester, der stiger i pris, og i stedet køber relativt billigere varer og tjenester – denne effekt benævnes ofte substitutionseffekten, idet forbrugere skifter mellem varer og tjenester, som følge af ændringer i prisforhold.

Ændring i indkomst påvirker ændret forbrugsmønster

For det andet har ændringer i forbrugernes indkomst også en effekt på forbruget. Langt hovedparten af forbrugernes indkomst anvendes til forbrug, og sker der en ændring i indkomsten, vil man ofte også se en ændring i det forbrugsmønster, som husholdningerne har. Husholdningerne vil købe andre mængder eller produkter af en anden kvalitet. Denne indkomsteffekt tager opgørelsen heller ikke højde for.

Procentvis ændring i forbrugsudgift som følge af prisændringer opdelt på husstandstyper. 2005-2008

	Alle husstands-typer	Enlige under 60 år uden børn	Enlige 60 år og over uden børn	Enlige med børn	2 voksne, hovedperson under 60 år uden børn	2 voksne, hovedperson 60 år og over uden børn	2 voksne med børn	Husstande med mindst 3 voksne
	procentvis ændring 2005-2008							
Forbrug i alt	6,8	6,4	8,2	7,1	6,5	7,7	6,1	7,0
Fødevarer	14,3	14,2	15,1	13,8	14,3	14,8	14,1	14,3
Drikkevarer og tobak	9,3	8,7	8,2	9,7	9,1	8,7	10,4	9,4
Beklædning og fodtøj	-3,8	-3,0	-4,2	-1,7	-4,6	-4,5	-3,7	-4,4
Boligbenyttelse	8,0	7,8	7,7	7,5	8,0	8,2	8,3	8,3
Elektricitet, opvarmning	11,5	10,4	11,1	10,2	11,2	12,3	12,2	11,7
Boligudstyr, husholdningstjenester o.l.	4,1	4,2	5,0	4,5	3,9	4,2	4,1	4,1
Medicin og lægeudgifter	2,3	1,6	2,4	0,5	3,2	1,6	2,8	0,9
Køb af transportmidler	-1,7	-1,7	-1,8	-0,2	-1,7	-1,8	-1,6	-1,9
Anden transport og kommunikation	8,5	8,7	8,1	7,9	8,3	8,6	8,3	9,1
Fritidsudstyr, underholdning og rejser	2,0	-1,8	9,1	1,7	1,7	6,0	-0,3	2,6
Andre varer og tjenester	8,1	9,1	9,3	7,7	9,5	9,4	6,1	9,4

Mere information

Mere detaljerede oplysninger om de private husstandes forbrug og økonomiske forhold i øvrigt offentliggøres i statistikbanken på www.dst.dk/stattabel/1275.

Kilder og metoder

Opgørelserne bygger på tal fra Forbrugsundersøgelsen 2005, som er prisfremskrevet med forbrugerprisindekset på detaljeret niveau. Forbrugsundersøgelsen 2005 er en stikprøveundersøgelse omfattende 2.463 private husstande. Se www.dst.dk/vare-deklaration/1079 eller forbrugsundersøgelsens hjemmeside www.dst.dk/forbrug.

Næste offentliggørelse

Forbrugsundersøgelsen prisfremskrevet 2009 udkommer uge 2 i 2010.

Henvendelse

Hanne Friisgaard, tlf. 39 17 34 13, haf@dst.dk
Henrik Sejerbo Sørensen, tlf. 39 17 36 62, hss@dst.dk